
WSTĘP

Bezpieczeństwo pożarowe budynków to stan, w którym ludzie przebywający w budynkach są chronieni przed następstwami pożaru, mają możliwość szybkiej ewakuacji w bezpieczne miejsce lub przez określony czas uratowania w inny sposób. To stan, w którym budynki mimo oddziaływania pożaru nie ulegną zniszczeniu i będzie możliwe ich dalsze użytkowanie, w którym ekipy ratownicze będą mogły prowadzić bezpieczne działania ratownicze. Aby osiągnąć ten stan, na gruncie obowiązujących przepisów prawa, a szczególnie budowlanych [4], techniczno-budowlanych [17, 18, 19, 33] i ochrony przeciwpożarowej [23, 24] zdefiniowano strategię bezpieczeństwa pożarowego projektowanych budynków [34].

Strategia ta wymaga projektowania i wykonania budynków w taki sposób, aby w przypadku wybuchu pożaru:

- 1) przez określony czas było zapewnione zachowanie nośności ich konstrukcji;
- 2) było ograniczone powstawanie i rozprzestrzenianie się w nich ognia i dymu;
- 3) było ograniczone rozprzestrzenianie się z nich ognia (pożaru) na sąsiednie obiekty budowlane;
- 4) była zapewniona możliwość ich opuszczenia przez osoby znajdujące się wewnątrz lub możliwość uratowania tych osób w inny sposób;
- 5) było uwzględnione bezpieczeństwo ekip ratowniczych [34].

Przedstawiona strategia wyraża oczekiwanie stanu braku zagrożenia pożarem i jego negatywnymi skutkami, przez spełnienie i utrzymanie określonych warunków ustalonych dla budynków [34].

Strategię bezpieczeństwa pożarowego budynków realizuje się przez przedsięwzięcia ochrony przeciwpożarowej, ukierunkowane na ochronę życia, zdrowia, mienia lub środowiska przed pożarem, klęską żywiołową lub innym miejscowym zagrożeniem. Obok czysto praktycznej sfery działań ratowniczych i zwalczania pożarów, są one kluczowym aspektem projektowania obiektów budowlanych oraz związanych z nimi urządzeń i instalacji.

Wydanie III

Jak z gąszczu przepisów i norm wiedzy technicznej wyłowić wymagania, które zapewnią zaprojektowanie obiektu budowlanego oraz związanych z nim urządzeń i instalacji w sposób zapewniający bezpieczeństwo pożarowe oczekiwane do jego przeznaczenia i przewidywanego okresu użytkowania?

Czy projektant – osoba konkretyzująca oczekiwania, zamierzenia i marzenia inwestora musi błądzić w zawiłym labiryncie często nowelizowanych wymagań?

Proponujemy Państwu przewodnik po podstawowych wymaganiach bezpieczeństwa pożarowego i ochrony przeciwpożarowej dla najczęściej projektowanych obiektów budowlanych. Zebraliśmy i usystematyzowaliśmy podstawowe pojęcia i wymagania bezpieczeństwa pożarowego i ochrony przeciwpożarowej. Nierzadko wydają się one znajome, jednak dostarczają wielu problemów z jednoznaczną interpretacją, koniecznością, sposobem albo możliwością zastosowania w projektowaniu bezpiecznych pożarowo obiektów. Wyjaśniliśmy kiedy i które urządzenia przeciwpożarowe projektować w obiektach budowlanych. Które projekty wymagają uzgodnienia pod względem zgodności z wymaganiami ochrony przeciwpożarowej.

Oparty na aktualnym stanie prawnym i wiedzy technicznej poradnik kierujemy do Projektantów początkujących w pasjonującej sztuce kreowania rzeczywistości urbanistycznej, ale nie tylko. Również doświadczeni Projektanci przy jego pomocy odświeżą lub uszczegółowią wiedzę o podstawowych wymaganiach bezpieczeństwa pożarowego i ochrony przeciwpożarowej w budownictwie. Nie przedstawiliśmy gotowych rozwiązań wszystkich problemów, ten przywilej pozostawiamy Państwu. Nie szukaliśmy rozwiązań zamiennych, zarezerwowanych dla rzeczoznawców do spraw zabezpieczeń przeciwpożarowych. Nasz przewodnik prostuje drogę do projektowania bezpiecznych pożarowo budynków o typowych, najczęściej stosowanych rozwiązaniach. Wskazaliśmy drogę do zaprojektowania, a następnie wykonania i przekazania inwestorowi obiektu, w którym bezpieczne będzie zdrowie i życie użytkowników, a on sam będzie miał poczucie spełnienia swoich potrzeb i bezpieczeństwa majątku.

Wydanie III

Korzystanie z poradnika, nie zastąpi obligatoryjnego stosowania przywołanych w nim aktów prawnych. Naszym celem było uproszczenie stosowania norm prawnych ustanowionych przepisami budowlanymi, techniczno-budowlanymi i ochrony przeciwpożarowej, przez przedstawienie ich w przystępnej formie poradnika. Wskazaliśmy wymaganą zawartość dokumentacji projektowej omawianych w poradniku budynków, aby stanowiła kompleksową podstawę ich bezpiecznej pożarowo budowy. W kolejnych wydaniach omówimy tryb „strażackich” odbiorów budynków, nie tylko tych omawianych w poradniku. Podpowiemy, jak przygotować rozbudowę, przebudowę, zmianę sposobu użytkowania budynku, aby spełnić wymagania bezpieczeństwa pożarowego. Z tego względu informacji zawartych w poradniku nie można wykorzystać wybiórczo. Należy korzystać z całego opracowania, ponieważ materia bezpieczeństwa pożarowego i ochrony przeciwpożarowej wynika z pełnej treści.

W odpowiedzi na Państwa szerokie zainteresowanie, oddajemy w Wasze ręce Wydanie III poradnika, zaktualizowane i uzupełnione według stanu prawnego na 31 marca 2023 r.

Artur Kiestrzyn